

קרוב השם

הרחבת הדעת והתעלות רוחנית

● עפ"י תורת הצדיקים ●

שיעורי בית המדרש 'קרוב השם'
שנמסרו מפי המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א

● בראשית דברים

\\הסכך הירוק של השכן

השכנים שלי שיהיו בריאים, משפחת פרובינטיקוביץ, כשם כן הם. משפחה לתפארת.

זוג יונים, עם שמונה ילדים מחונכים. תמיד מסודרים. תמיד עם חיוך מדויק על השפתיים. כמו בפרסומת של קידי-שיק.

רוחה של משפחת פרובינטיקוביץ אופפת את הבניין כולו. בעצם נוכחותם, הם גורמים לכולנו לשקול מחדש את זריקת עטיפת הטופי על הרצפה.

חרוצים. מוצלחים. נעימי סבר.

איזה כיף שיש לנו כאלו שכנים. באמת. אבל למה דווקא דלת מולי?

כל יציאה מהבית מזכירה לי בדיוק, מי אני ומה חיי.

אז מה עושים? משתדלים להדחיק. לא להסתכל יותר מדי. לא לקנא.

הכל טוב ויפה, עד שמגיע סוכות.

צחוק עשה לי אלוקים, וסוכתי צמודה לסוכתם. קיינעס מול קיינעס. שומעים כל רחש וכל שיעול.

ליל התקדש החג. אני מרגיש את המתח מזדחל לליבי.

אחרי כל שיחות ההכנה שערכתי עם צאצאי שיחיו, על כך שיתדעו לכם ששומעים כל מילה, מי יודע מה יקרה?

מרחב מוגן

הרגשת ביטחון תלויה באמצעי הגנה, או אולי דווקא להיפך? – ופרוס עלינו סוכת שלומך

ענייני דיומא

3

הפנימי והנסתר שבלוח השנה

חזרו ואמצו!

הוודאות בנסיעה הלוך אל הצדיק צריכה ללוות אותנו גם בדרך חזר

התוועדות

8

התוועדות הילולת רבינו

לא אלאה אתכם בכל עלילות
הסעודה.

במבטים מזרי האימה שנעצתי בכל
מי שהעז להשמיע טרוניה. בגערות
שנאמרו בלחישת שרפים:

"מירי, בסוכה צריך להתנהג בדרך
ארץ"; "אנחנו תחת כנפי השכינה,
שימי, ככה מתנהגים בארמון
המלך?"; "איציק, לא את השיר
הזה. בואו נשיר משהו מרומם
יותר".

"אבל בסוכות צריכים להיות
בשמחה", אומרת לי נוות ביתי
בשקט לפני נטילת ידיים, "תראה
את הילדים..."

נכון, את צודקת, אבל גם שמחה
צריכה גבולות.

על 'וגילו ברעדה' שמעת פעם?
אפשר לשמוח בפנימיות. לא צריך
להתפרע.

והנה, בין הדגים למרק, נשמע
פתאום קול צעקה.

נדרכת. אבל חי-נפשי, הקול הגיע
מהסוכה של פרוביוטיקוביץ.

אבא פרוביוטיקוביץ צעק על הבן
שלו. כמו אוזני שמעתי.

"די כבר! מספיק עם זה!" - ככה
הוא צעק. ממש צעק.

שככה יהיה לי טוב...

וואו, איזו שמחת חג.

"ילדים, בואו נרקוד. מה זה? סוכות
היום! זמן שמחנו!"

שימי. איציק. מירי. מה הפרצוף
החמוץ הזה בתוך הסוכה? כולם
לעלות על הכסאות. כן, מה יש?
ושמחת בחגך!

מי שלא ראה את שמחת-החג
באותו סוכות בביתנו, לא ראה
שמחה מימיו.

אפילו לא הפריע לי שהתעוררתי
למחרת בשש בבוקר מהשעון של
הרב פרוביוטיקוביץ.

שש בבוקר... נפלת על השכל? לא
נורא. בטח יש לך ייסורי מצפון על
זה שצעקת אתמול על הבן שלך...

איך אדם יכול לצעוק על הבן שלו
ככה? ועוד בתוך הסוכה, תחת כנפי
השכינה?

אני לא דן אותו. הילדים מאכילים
אותו מרורות. אדרבה, אני אתייחס
אליו ביותר כבוד. כן, חינוך ילדים
זה לא דבר פשוט.

במוצאי יו"ט יצאתי מהבית
להוריד את האשפה, ואת מי
אני רואה מולי? איזו השגחה!
ר' פרוביוטיקוביץ גם הוא יוצא
מביתו.

מסודר כתמיד. רענן כתמיד. מחויך
כתמיד.

אבל אני כבר יודע מה מסתתר
מאחורי החזות החיצונית הזו. אכן,
מראה עיניים עלול להטעות.

אני מוכרח להחמיא לו על הילדים
שלו. מסכן.

א גוטען מועד, הרב
פרוביוטיקוביץ, איזו שמחת חג
עשיתם לנו היום. שמעתי אתכם
שרים כל כך יפה, ואומרים
דברי תורה בכזו דרך ארץ. ממש
גיוואלדיג. איזו זכות.

יישר כח, יישר כח - הרב
פרוביוטיקוביץ מחייך כהרגלו.

אבל משום 'לא תמנע טוב

מבעליו', אני מוכרח לומר לכם,
שאנחנו השכרנו את הדירה לחג
הראשון. רק עכשיו חזרנו הביתה
מירושלים.

אנחנו נמסור את זה לשוכרים. הם
בוודאי ישמחו לשמוע.

זהו, יותר אני לא זוכר...

פקחתי את העיניים, שרוע על
המזון בסוכה. מסביב כל הילדים
מבוהלים: אבא, מה קרה לך? ונוות
ביתי שואלת בדאגה: אתה בסדר?
אולי נקרא לפרוביוטיקוביץ, הם
בטח יודעים עזרה ראשונה...

במבט מלמטה, המשפחה שלי
נראית יפה כל כך. הם משתלבים
נהדר עם הכוכבים המנצנצים
מעליהם בינות לסכך.

כולם מצטופפים מעליי, תולים בי
מבט מודאג שאומר: אבא, אנחנו
צריכים אותך.

"לא קרה שום דבר, ילדים, הכל
בסדר, ברוך השם!"

"בואו נדליק מוזיקה, ונעשה
שמחת בית השואבה!"

יש!!! תפוס לי האורגנית!

מה פתאום? אתה היית ראשון
בשנה שעברה!

די!!! תמיד את לוקחת לי את מה
שאני רוצה.

אבא! אימא! הוא אמר... היא
הרביצה...

"ארומיך ה' כי דיליתני, ולא
שימחת אויבי לי".

חג-שמח שמח

העורך

כיסופים

פשוט לחיות עם השם

י"ל ע"י 'כיסופים'

חבקוק הנביא 5 רמת בית שמש ג' 1

לכל עניני הגליון-

הערות והארות, נקודות הפצה וכדו'

ניתן ליצור קשר

בפל: 054-853-7200

או במייל: 26karov@gmail.com

ההרשמה לקבלת הגליון במייל בכתובת

k6646201@gmail.com

קו כיסופים

שיעורי בית המדרש
וקבלת עדכונים שוטפים

02-664-6201

ניתן להאזין לשיעורים
גם במערכת 'קול הלשון'

073-371-8329

***

זמני השיעורים הקבועים

של המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א:

ימי רביעי

ללכת עם תורה - תורה סא (בשעה 20:30)

החצר האחורית (בשעה 21:30)

משפ' מרגלית

רחוב הר' יצחק שמידמן 22 הר השלום בני ברק

מוצ"ש

סעודת מלוה מלכה

הסודות והרמזים שמאחורי המעשיות

בית הכנסת 'אנשי הצדיק'

רח' אבא שאול חפציבה בית שמש

נ"י בשעה 22:00

***

שינויים בזמני ומיקום השיעורים

מתעדכנים בקו כיסופים 02-664-6201

\\ ענייני דיומא

מרחב מוגן

הרגשת ביטחון תלויה באמצעי הגנה, או אולי דווקא להיפך? - ופרוס עלינו סוכת שלומך

נו בפתחו של חג הסוכות. חג מיוחד כל כך. חג מגוון כל כך.

סוכות זה החג שמשלים את הפן השני של חגי תשרי, שתחילתם בימים הנוראים - ימי הדין, בבחינת 'שמאלו תחת לראשי', וחלקם השני הוא ימי החסד והחיבוק של השם יתברך אלינו - 'זימינו תחבקני'.

ראש השנה ויום כיפור והמצוות הנלוות אליהם, בנו בנפשנו את קומת היראה, וכעת הגיע הזמן לבנות את קומת האהבה, באמצעות חג הסוכות ומצוותיו.

מצוות סוכה מזוהה במיוחד עם בחינת 'זימינו תחבקני', וכמו שרמז האריז"ל שצורת הסוכה הגשמית, הבנויה משתי דפנות שלמות ושלישית טפח, מציירת את החיבוק שחובק אותנו ה' יתברך כביכול בזרועותיו, שתי הדפנות הם שני הפרקים העליונים של היר, והטפח הוא כעין כף היד שמשלימה את החיבוק.

אחד הביטויים החזקים של החיבוק הזה, היא תחושת ההגנה שלנו תחת כנפי השכינה.

הסוכה אמורה להגן, כמו שנאמר: "וסוכה תהיה לצל יומם מחורב, ולמחסה ולמסתור מזרם וממטר". "יחביאנו צל ידו תחת כנפי השכינה".

ולפני שנדבר על המשמעות הפנימית של הגנה, רק נזכיר לעצמנו כמה אנו זקוקים להרגשת מוגנות, פשוטו כמשמעו.

במיוחד לאחר השנתיים האחרונות שאנו חווים כאן בארץ הקודש, בהן התחדד הצורך להיות מוגן בהגנה אמיתית. להיות מסוגל לסמוך, להישען ולחסות בצל הביטחון בהשם.

מימד אחר

"כיצד היא מצוות הישיבה בסוכה? שיהיה אוכל ושותה ודר בסוכה כל שבעת הימים, בין ביום ובין בלילה, כדרך שהוא דר בביתו בשאר ימות השנה".

מצוות סוכה מקיפה את כל סדר היום שלנו. אנו אמורים לעשות בה את כל סוגי הפעילויות וההרגלים היומיומיים.

ובכך התייחדה הסוכה משאר המצוות, כפי שהתבטאו צדיקים ואמרו, שזו המצווה היחידה שהאדם נכנס אליה עם המגפיים שלו. כלומר, הוא נכנס אליה פנימה עם כל הווייתו.

וזה לא סתם. כי הסוכה מסמלת מימד אחר. אנו אמורים לעבור בחג הזה למציאות אחרת לגמרי, ולכן אנו עוברים לגור בה כל כולנו.

העולם שבו אנו חיים מלא בסכנות. נצבים לפתחנו אויבים הרוצים לכלותנו. העמים כולם מקנאים בנו, וחפצים ברעתנו. ראינו את זה לצערנו באופן מוחשי בשנתיים האחרונות. כבשה בין שבעים זאבים.

וגם באופן פרטי אנו מרגישים וחווים איך אנו מוקפים בכל הזאבים הנפשיים הקמים עלינו. מחשבות שליליות, הרגשות מעיקות, פחדים וספקות, מאבקים וקשיים, שנושכים בנו ומנסים לטרוף.

ועל כך אומר דוד המלך ע"ה בתהילים: "תצפנם בסוכה מריב לשונות" - הקדוש ברוך הוא צופן אותנו בסוכה, פורס עלינו את סוכת שלומו, ומגן עלינו מפני כל אותן מריבות.

וההגנה הזו איננה רק לימי החג. זו הגנה שתלווה אותנו בעזרת השם לאורך כל השנה.

הסוכה היא מהות רוחנית שאינה מסתלקת. צדיקים לימדו, שאדם יכול להישאר בסוכה במשך כל חייו. לא בפועל, אלא בפנימיות.

כי הסוכה היא לא רק הדפנות והסכך שאנחנו בונים. אלא זו מציאות רוחנית שאופפת אותנו. ענני כבוד. רוח הקודש. והיא יכולה להמשיך לעטוף אותנו גם בצאתנו בחזרה הביתה.

הגנה שברירת

וכעת, נתבונן שוב, יותר לעומק.

למדנו שהסוכה מספקת הגנה. ואנו אכן יושבים בה זכר לסוכות בהן ישבו ישראל במדבר, שגם הן שימשו להגנה. בין אם הכוונה לסוכות כפשוטן, ובין אם הכוונה לענני הכבוד.

הסוכה מזכירה לנו את ההגנה והשמירה שהקב"ה העניק לנו במדבר, במקום נחש שרף ועקרב. הוביל אותנו בחום ובקור, בעליות ובירידות, בין סכנות, חיות רעות ועמים אכזריים. ושום דבר לא נגע בנו. היינו עטופים בהגנה.

ענייני דיומא

גם האדם החזק והגיבור, המוקף בשמירה ובכל אמצעי הביטחון, אין שום אמצעי שיוכל להגן על הלב שלו מלפרפר בפחד.

בין אם זה פחד מאיום פיזי כמו טילים, מחבלים, או מחלות לא עלינו, ובין פחד מאיום נפשי כמו אכזבה, פגיעה, עלבון וכישלון - כל סוג של פחד.

ודווקא הדבר השברירי הזה, הסוכה הדקיקה הזו, מסוגלת להעניק ביטחון מוחלט.

וסוכה תהיה לצל

אחד מתנאי הכשרות של הסוכה הוא, שהיא תהיה עשויה לצל. וכך, אם חמתה מרובה מצילתה והיא אינה מסוגלת להצל, הסוכה פסולה.

הצל הוא עיקר הסוכה. מדוע?

צל אינו דבר ממשי, אבל הוא סמל לדבר שמעורר פחד וחרדה.

מכירים את הביטוי: 'פחד מהצל של עצמו'? זו ההמחשה המדויקת ביותר למושג חוסר ביטחון שנובע מדמיון. אדם רואה צל לא מוגדר והלב שלו מתחיל לדפוק. הצל עצמו אינו יכול לעשות כלום, אבל הוא מעיד על משהו מפחיד שנמצא היכן שהוא, מי יודע מה זה?

ובדיוק באותה מידה, בצד החיובי, הסוכה היא הצל של הקב"ה, 'בצל שד"י יתלונן'. הצל של הקב"ה נוסך בנו ביטחון.

אולם אם סוכה אמורה לסמל ולהזכיר לנו את ההגנה, האם לא היה מתאים יותר לשבת בתוך בית עם קירות מאבן ותקרה מבטון?

למה צריך שהסוכה תהיה דווקא דירת ארעי? לכאורה, מבנה חזק ומבוצר הרבה יותר מסמל ביטחון והגנה.

למה את כל החגים אנחנו חוגגים בתוך הבית, ודווקא את החג שאמור לבטא הרגשה של להיות עטוף, שמור ומוגן, אנחנו עושים בחוץ? כשהדפנות של הסוכה והסכך מאפשרים לכל רעש ומוג אוויר לחדור פנימה. זה לא מצב שמייצר תחושת בית ומוגנות.

התשובה פשוטה, אבל צריך להחדיר אותה ללב: דווקא הסוכה שהיא דירת ארעי, היא זו שמעניקה לנו הגנה ושמירה. סוכה שעשויה מדפנות דקיקות וסכך של עלים, זה הדבר המגן ביותר בעולם.

וזה לא אמור להוות חידוש בשבילנו. אנו חוונו את זה בתקופה האחרונה.

אדם יכול לשבת בממ"ד, חדר לפנים מחדר, סגור, נעול ומוגן לכאורה, אך רועד מפחד.

בטון לא מעניק ביטחון. גם לא דלת משוריינת. את ההשתדלות אמנם צריך לעשות, אבל ביטחון זה לא נותן. הגנות חומריות אינן מעניקות ביטחון. נקודה.

אם אדם סובל מחוסר ביטחון, התחושה הזו תזדחל ותחדור מתחת למעטה השריון החזק והמסיבי ביותר. שום מערכת אזעקה והתרעה, לא תוכל להגן באמת מפני חוסר ביטחון.

אני לא יכול לראות את השם יתברך, אבל אני כן יכול לזהות את הצל שלו כביכול. את הנכוחות העדינה שמשתקפת כאן דרך הסוכה. דווקא הצל הלא-ממשי הזה, מעניק את ההגנה הכי ממשית בעולם.

כשאדם לא חוסה בצל שד"י, הצל של עצמו מרעיד ומפחיד אותו. אך בצל השכינה, גם המציאויות הממשיות והמפחידות ביותר, אינן אלא צל חולף ועובר.

בית ארעי

נאחל לכולנו שפע של תנאים חיצוניים מושלמים, אבל עלינו לדעת שלא הם יעניקו לנו את הביטחון. מה שמעניק רווחה וביטחון, זו הרגשת החיבוק של ה' יתברך בסוכה.

הסוכה היא בית ארעי, והיא מוכרחת להיות כזו, כיוון שהיא צריכה לאפשר לוודאות של צל השם לשרות עלינו.

כשאדם נמצא בתוך מציאות גשמית בטוחה וחזקה למראית-עין, היא עלולה לחסום ממנו את החוויה ואת המודעות לנוכחות של השגחת השם עליו.

דווקא המצבים הארעיים, כשאדם נמצא במקום שהוא לא יכול להגן על עצמו, אם הוא ימנף אותם ולא ייסחף לחרדות ולפחדים, הוא יכול לזכות להרגיש את חסדי השם החופפים עליו, ואת היותו מחובק בידי הבורא יתברך כגמול עלי אמו.

וכיוון שהבית לפעמים משכיח מאיתנו את זה, דווקא הסוכה שעשויה מדפנות ארעיות, דקיקות, שלא מצליחות להגן ולחסום רעשים ופגעי מזג אוויר. היא רק צל בעלמא. היא זו שיכולה להעניק לנו את ההגנה הנפלאה הזאת.

הסוכה מחדירה לנו לנפש, שהדבר היחיד שיכול להגן עלינו בצורה מלאה ומוחלטת, זה צל ידו של השם יתברך, השגחתו, והדיעה שהוא שוכן אצלנו, איתנו ועמנו ביחד.

אבל כדי שהסוכה אכן תפעל עלינו את פעולתה, עלינו להסכים לשבת בה. ואין הכוונה רק לשבת בה בפועל, אלא בעיקר להסכמה הפנימית שהסוכה תפעל עלינו. להאמין ולסמוך על הכוח והקדושה שבה.

בישיבתנו בסוכה עלינו להרגיש שאנו בסוכתו של השם יתברך, מתארחים על שולחנו. הוא מנהל את העניינים. אני רק אורח.

ארעיות קבועה

ארעיות היא דבר חשוב. למרות שאנחנו שואפים בדרך כלל לקביעות ויציבות, מי שאין לו בתוך הקביעות גם מימד של ארעיות, הוא בבעיה גדולה.

חסרה לו גמישות. חסרה לו היכולת להיות 'סוכה ברוח הקודש', דהיינו היכולת לראות את המימד הפנימי של המציאות, את ההגנה הרוחנית, את נוכחות ההשגחה.

ענייני דיומא

גם אם נחוות אירוע מלחיץ או התרחשות מעוררת חרדה, נסגל לעצמנו ראייה של סוכות - יכולת להגדיל את טווח הראיה ולדלג על העכשיו. להביט פנימה יותר. לראות רחוק יותר.

האופציה השניה היא, לעצום את העיניים, לסתום את האוזניים, להיכנס לחדר אטום, לסגור חלונות, ולנסות בכל דרך שהיא לא להיזכר במציאות המלחיצה.

אבל זו אופציה גרועה, כי דווקא ההתכנסות הזו פנימה, מזמינה ואוספת את כל הפחדים ואולי גם מעצימה אותם.

ככל שהקירות יותר עבים, ומנגנוני הביטחון יותר חזקים, כך הדמיונות מתגברים. וכמו שכבר אמרנו, אי אפשר להגן על הלב מפני הפחד, שחודר דרך השריון העבה ביותר.

אבל הסוכה עושה בדיוק ההיפך.

במקום להתבצר אתה יוצא החוצה, למקום בלתי-מוגן בעליל. מקום שלא צריך לפרוץ אליו כדי להיכנס. הוא פשוט פתוח. הקיר שלו הוא לא קיר, והגג הוא לא גג.

אך זה המקום המוגן ביותר, כי בו אני מפסיק להתבצר.

כשאני צפון בסוכה של השם, אני יכול לראות דרך הקירות, דרך המניעות, דרך המחסומים, דרך ההפרעות, להרגיש ולחוות את החיבוק של השם יתברך, שאף פעם לא משאיר אותי

המציאות הגשמית המסיבית, והדפוסים הקבועים, חוסמים לו את המבט פנימה.

הסוכה מאפשרת לנו להרפות. במבנה הארעי הזה אנחנו יושבים כל ימי החג ומזכירים לעצמנו: גם כשנחזור לבית המגונן שלנו, נישאר 'אנשי סוכות'.

גם כשנשב בבית שלנו ונחזור לדפוסים הקבועים, תהיה לנו מעטפת של ארעיות חיובית. נסתכל על המציאות הגשמית קצת אחרת. בפחות יראת כבוד וחרדה מזעזועים.

שבעה ימים אנו יוצאים מהבית, יוצאים מההרגלים, יוצאים מהדפוסים, יוצאים מהקירות העבים של המוכר הקיים, ונכנסים לתוך מרחב-ארעי-מוגן של השם יתברך.

ושם אנו מגלים, שדווקא הארעי הזה, הוא הדבר הקבוע ביותר בעולם.

לראות שקוף

ולסיום, סוכה היא גם מלשון ראייה - 'סוכה ברוח הקודש'. בסוכות אנו לומדים לראות שקוף.

בדיוק כמו בסוכה, שאפשר לראות דרך הסכך, ולשמוע מבעד לדפנות. כך גם אנו לומדים להביט מעבר למציאות הגשמית.

מעבר לעולם הזה. מעבר לכאן ועכשיו. מעבר לקירות של המציאות.

\\ התוועדות

חזרו ואמצו!

הוודאות בנטיעה הלוח אל הצדיק צריכה ללוות אותנו גם בדרך חזור

ובעבודת השם בפרט, ולעניין של רבינו יש קשר מובהק לשניהם.

שתי התנועות הן הלוח וחזור.

בכוונה לא נקרא להן רצוא ושוב, כי רצוא ושוב נתפס בעינינו כתנועה של עליה והתקדמות, לעומת תנועה של ירידה ונפילה, אבל זה לא לגמרי מדויק. ולכן נישאר כרגע עם ההגדרות: הלוח וחזור.

הימים הנוראים, ראש השנה ויום כיפור, הם ימים בהם אנו מעלים למעלה תפילות ומסירות נפש, קולות תפילה וקולות שופר. גם בעבודה הפנימית אנו עוסקים הרבה בהעלאה מלמטה למעלה.

לעומת זאת ימי סוכות הם ימים של חזור, ימים של המשכת חסדים מלמעלה למטה. לכאן לתוך העולם שלנו.

הדברים עתיקים ויש להאריך בהם רבות, אך במסגרת זו נסתפק בכך.

וודאות בהלוח

גם בעניינו של רבינו אנו חווים את שתי התנועות הללו.

בראש השנה אנו נוסעים אל הרבי, עוזבים את הבית, את המקום הטבעי, ושמים את מגמתנו אליו. בין מי שזכה ונסע בפועל, ובין מי שהצטרף למסע בליבו ונפשו.

נו מתאספים כאן יחד בסוכה, בהילולא של רבינו. היום רבינו הוא האושפיזין שלנו, והאור שלו מאיר עלינו.

א

כך מקובלנו, שבמקום שמתאספים ומתקבצים חסידים, ומתגעגעים לאור של הרבי, הוא מופיע.

יש כל כך הרבה מה לדבר מרבינו, אבל הפעם נתמקד בנקודה אחת, שהיא יסוד עצום לכל חיי עבודת השם.

הלוח וחזור

בחודש תשרי יש שני תאריכים בהם העניין של רבינו מדובר ביותר, הראשון הוא כמובן אומן-ראש-השנה.

ראש השנה זה היום של רבינו, כפי שהוא התבטא. ובשנים האחרונות יש התעוררות גדולה בעולם לעניין הנסיעה אליו בראש השנה.

ובסמיכות ממש, בתחילת חג הסוכות, חלה ההילולא של רבינו. בברסלב פחות עשו עניין מההילולא של רבינו, בוודאי בלי השוואה לראש השנה, אבל בוודאי שגם ביום זה עניינו של הצדיק מדובר ומורגש בעולם.

שני התאריכים הללו, ראש השנה וסוכות, מסמלים שתי תנועות שונות בנפש בכלל

! התוועדות

ומה אופי הנפילות? לא שיש לנו פתאום ספקות על הצדיק חלילה, אלא ספקות על עצמנו. האם נשאר לנו משהו מכל הנסיעה? האם רבינו באמת פעל עלינו? אולי אנחנו לא ראויים.

לזה אנו קוראים ניסיונות של חזור. וזה לא דווקא חזור מאומן, אלא חזור באופן כללי.

ושם הניסיון הגדול של ההתקשרות.

להאמין בטוב, ברוחניות, בצדיק, זה עדיין קל יותר, מאשר להאמין שכל הטוב הזה קיים בך.

זה הניסיון של האמונה בימינו, האמונה בהשם יתברך ואמונת צדיקים. אין לנו חלילה כפירה בהשם או בצדיק, אלא כפירה בעצמנו.

בימינו, הכפירה היא לא האם הקב"ה הוא טוב ומטיב. בוודאי שהוא רוצה להטיב לנו, אבל איך יהיה לי טוב אם אני לא ראוי?

וכך גם באמונת צדיקים. אני מאמין שיש לי רבי גדול, אין לי ספק, אבל אני עצמי לא כשיר לקבל את האור שלו. העצות שלו הן אמת לאמיתה, אבל לי זה לא יעזור.

בתנועת הלוח אל הרבי יש לנו וודאות. הספקות מתחילים בתנועת חזור. האם האור שלו יכול לשכון בתוכי ולפעול בי?

בהלוח יותר קל. כשזה הולך זה הרבה יותר קל. הכל בוער. יבטלו טיסות? אני אסע עם קורקינט. יסגרו גבולות, אני אצנח מהמטוס.

הבעיות מתחילות כשאני מרגיש לא בנוי לזה. לא ראוי. לא כשיר. זה החזור. ושם כבר הרבה יותר קשה להאמין.

להאמין בעצמנו

אבל רבינו ביקש מאתנו: "תנו לי את לבכם". תעשו לי מקום בלב שלכם.

אך עכשיו, בסוכות אנו כבר במצב של חזור. חזרנו הביתה מהרבי. והעבודה שלנו היא להחזיר אותו איתנו לכאן.

בראש השנה אנו בתנועה של נסיעה ועלייה אליו, ובסוכות אנו בתנועה של חזרה והמשכת אורו אלינו.

מה ההבדל בין שתי התנועות, והיכן זה פוגש אותנו בנפש? בואו נתחיל עם ראש השנה.

אחד המאפיינים החזקים ביותר בהתקשרות לרבינו בכלל ובנסיעה בפרט הוא הוודאות.

אנשים עוזבים את הבית, את המשפחה, את הנוחות, מטלטלים את עצמם בדרכים שעות על גבי שעות, חוגגים את ראש השנה בתנאים לא-מי-יודע-מה - אין לזה הסבר הגיוני.

זה לא רק בשביל החוויה. זה לא רק בשביל להשיג משהו. יש משהו פנימי הרבה יותר חזק, שמושך אותם לאומן. זו הוודאות.

וודאות שהיא למעלה מהשכל. יש לי רבי שיודע, ואני נוסע אליו בלי שאלות.

אלפי אנשים חווים את זה מידי שנה. הם לא יודעים בדיוק להסביר לעצמם למה הם נוסעים, הם לא יודעים להגדיר לעצמם מה הם מרגישים שם, אבל מין וודאות פנימית בכוחו של הצדיקי מניעה אותם.

אין פקפוק. אין ספק. אין שאלה. נוסעים כי צריך לנסוע. נמצאים כי צריך להימצא. בלי למה. יש הרבה הסברים, ביאורים והבנות בנושא הזה, אבל האמונה והוודאות הפנימית היא הרבה יותר חזקה ועוצמתית.

ספקות בחזור

מתי מתחילות הנפילות? בחזור.

אור יקרות וקיפאון

בהפסדת חג הראשון של סוכות, אנו קוראים על השלבים האחרונים שלפני הגאולה, על מלחמת גוג ומגוג, ושם נאמר (זכריה יד): "והיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות וקפאון, והיה יום אחד הוא יוודע לה, לא יום ולא לילה, והיה לעת ערב יהיה אור".

כפי שעולה מפירוש המצודות שם, האור יקרות וקיפאון שיאיר בשלב שלפני הגאולה, זה אור ביניים. לא יום ולא לילה. ורק לעת ערב, בגאולה השלימה אז יהיה אור.

האור הזה הוא אור מבלבל, וכפי שכותב שם המצודות: "לא יהיה אור בהיר, ולא יהיה כדמות החושך, וישראל יהיו אז נבוכים בדעתם, ולא יכירו אם היא הכנה לתשועה או לכיליון".

המצב הזה של לא יום ולא לילה, מאפיין מאוד את התגלות האור של רבינו.

מצד אחד, כפי שכבר אמרנו, האור שלו הולך וכובש את העולם. עוד ועוד נפשות נדבקות אליו. המסרים והתורות של רבינו חודרים עמוק לנשמת היהדות, והם נמצאים גם בקהילות וזרמים שלא מכירים בו במוצהר.

מצד שני, כלפי חוץ, הכל עדיין לא מעובד. אין סדר. אין ארגון. אין היררכיה מסודרת. כביכול זהו אור שעדיין לא נכנס למסגרת של העולם. מין מקיף כזה. אור 'אנרכיסטי'. בלתי מוגבל.

וכך זה גם בחיים הפרטיים של מי שנוגע בו האור של רבינו.

בפנימיות הוא חודר לכל מצב נפשי, מלווה את האדם בכל משעולי חייו. אבל במבנה החיצוני, עדיין שולט אי-הסדר והבלבול. שאלות עלולות להתעורר פתאום, למרות שבפנים אין ספק.

זה חלק מהסיפור של הגלות והגאולה - אנו

רבינו רוצה לעבוד איתנו. לפעול דרכנו. הוא מבקש מכל אחד מאתנו לתת לו כתף. שנסכים להיות חלק מהעניין שלו.

זו לא חכמה להאמין שיש היכן שהוא צדיק גדול. החכמה היא להאמין שהוא פועל אצלנו בתוך הלב. שהוא נמצא איתנו. בנפש. בבית. בחזור.

רבינו מלמד אותנו את האמת אודות עצמנו. ויש לאמת הזו שני צדדים.

מצד אחד, הוא מוכיח לנו עד כמה אנו רחוקים, ומחדיר בנו ענווה וביטול. אך מצד שני, מלמד אותנו שהמשפט 'אני לא שווה כלום', גם הוא שקר.

כי באמת יש בנו טוב. ואנו ראויים לכל הטוב.

עלינו להאמין בטוב שדולק בתוכנו. באור של הצדיק שבווער בקרבנו. להאמין בעצמנו. להאמין בחברים שלנו.

אם התקרבנו אל הצדיק מתוך וודאות ברורה ש'אני לא מבין כלום', למעלה מהשכל. עלינו להעתיק את אותו 'לא מבין כלום' גם ביחס לעצמנו.

אין לנו מושג מה הערך האמיתי שלנו ושל עבודתנו. למרות שנדמה לנו שאנו לא בסדר, ולא מספיק, ויכול להיות שזה באמת נכון, אבל עדיין אין לשער ולתאר את גודל מעלתנו.

האור של רבינו הולך וכובש את העולם. הוא אמר על עצמו בביטחון ואמונה גמורה: ניצחת ואנצח גמרת ואגמור.

אבל יש מקום שבו הוא עדיין צריך את העזרה שלנו בשביל לכבוש אותו, וזה הלב שלנו.

זו העבודה שלנו בתנועה של חזור. להאמין שהוא חוזר איתנו. להאמין שהוא פועל דרכנו. שיש לנו קשר אליו. שיש לנו שייכות לטוב האמיתי.

! התוועדות

המצב שלנו כיום, כפי שאמרנו, הוא אור יקרות וקיפאון משמשים בעירבוביה.

בפנים יש בהירות גדולה, אבל כלפי חוץ עדיין הספק מצוי. האם אני בסדר? האם אני באמת שייך ומחובר? אולי זה דמיון? אלו שאלות שכל ברסלבער מצוי מתמודד איתן יום יום.

גם ביחס לעצמו ועל אחת כמה וכמה ביחס לעולם.

אדם לומד תורה של רבינו, והיא מאירה לו את המח והלב, אבל כשישאלו אותו: מה נגע בו? הוא לא ימצא את המילים.

"תגיד לי ווארט מרבינו" - יבקשו ממנו. אבל אין לו ווארטים. יש לו אמת פנימית שעדיין לא מצאה את הדרך החוצה לתחום ההגדרה והדיבור.

אור יקרות וקיפאון - לאן כל זה הולך? האם העולם מתקדם או נסוג אחורה? האם אנו נעשים טובים יותר או להיפך? אלו שאלות של טרום-גאולה.

שבעת ימי חג הסוכות הם השבע-ברכות שלפני הייחוד בשמיני עצרת. ובהם אנו צריכים להאמין שבתוך סוכתנו מופיעים שבעת הבעטלערס הקדושים.

לא מספיק להאמין באור. עלינו להאמין שהוא מאיר לנו. פועל בנו.

בחג הזה אנו ממשיכים לתוך החיים שלנו את האור של הצדיקים.

אנו חוזרים מרבינו הביתה, ולוקחים אותו איתנו.

מאמינים שהגאולה הולכת ומתקמת בפנים. אבל כלפי חוץ הגלות מועצמת.

זה מצב של לא יום ולא לילה. האור מאיר בפנים, אבל בחוץ עדיין יש חושך.

הגאולה השלימה תהיה כשהאור יפרוץ החוצה ויאיר את כל המרחב, אבל בינתיים העבודה שלנו היא להאמין באור שנמצא בתוכו. בתוך הלב שלנו.

שבעה בעטלערס

בסיפורי מעשיות, במעשה משבעה בעטלערס, מתאר רבינו את החתונה הקדושה, של הבן והבת האסופיים, כיצד אספו כל הקבצנים את המאכלים משיירי סעודת המלך, וחפרו בור גדול שמכיל מאה אנשים וכיסו אותו עם פסולת, ושם נחגגה החתונה.

ומתאר שם רבינו כיצד היו החתן והכל מתגעגעים לאותם שבעה בעטלערס, וכיצד בכל יום מימי השבע-ברכות הופיע בעטלער אחד.

וכידוע, שהבור שמכיל מאה אנשים רומה לסוכה הקדושה בה מתנוצצים מאה האורות של הבינה, כמבואר בכתבי האריז"ל, והיא מסוככת בפסולת גורן ויקב. ושם בסוכה מופיע בכל לילה אחד משבעת הרועים הקדושים.

כי באמת, התנאי הראשון לזכות שיאיר עלינו בתוך ביתנו האור של הצדיקים, הוא שיהיה לך על הראש סכך של פסולת.

כלומר, הסכך שמעלינו רומז לשכל שמדריך אותנו במהלך חיינו, אך עלינו לדעת שאיננו יודעים כלום, שזו בחינת סכך מפסולת.

אנו לא יודעים כלום על האור של הצדיקים, ובאותה מידה לא יודעים כלום כיצד האור שלהם פועל בתוכנו. בתוך הבית שלנו. בתוך הסוכה שלנו.

ב"ה

הציבור הקדוש מוזמן

שימו לב
לשינוי במקום

לשמחת בית השואבה
וסעודת הילולא לכבוד רבינו הקדוש
רבי נחמן מברסלב זיע"א
בליווי כלי זמר תופים ומחולות

שתתקיים בעז"ה

ביום חמישי ב' דחזה"מ סוכות
אור לח"י תשרי

נט"י בשעה 20:30

בבית הכנסת 'נועם הנחל'

רחוב ריש לקיש 3 דמת בית שמש ד' 2

כיסופים

פשוט לחיות עם השם

